

Årsmelding for Norsk ICOM 2012

2012 var et år med gledelig fremgang for Norsk ICOM. Medlemstallet økte fra 582 ved årets begynnelse til 597 ved årets slutt. Dette kan tolkes dels som økt oppmerksomhet om medlemskapets fordeler, dels som en økt bevissthet i norsk museumsverden om verdien av å delta i internasjonale sammenhenger, og ikke minst at norske museer har ambisjoner om å holde et internasjonalt nivå på sin virksomhet.

ÅRSMØTET

Årsmøtet i Norsk ICOM ble som vanlig holdt som del av det nasjonale museumslandsmøtet, dette året lagt til Larvik, og fant sted den 14. september. Det var 38 personer til stede. I styreleders fravær ble møtet åpnet av sekretæren, Tone C. S. Karlgård, som orienterte om styrets arbeid frem til årsmøtet. Årsmøtet gjennomgikk deretter de faste årsmøtesakene, godkjente årsmelding, regnskap, arbeidsplan og budsjett, og foretok valg. Referat fra møtet kan leses på Norsk ICOMs hjemmesider.

STYRET

Frem til årsmøtet hadde Norsk ICOMs styre denne sammensetning:

Leder: Leif Pareli (valgt til 2013)

Sekretær: Tone C. S. Karlgård (valgt til 2012)

Kasserer: Eva Johansen (valgt til 2012)

Styremedlemmer: Hans Philip Einarsen (valgt til 2013) og Daniela Büchten (valgt til 2012)

Varamedlemmer: Stein Adler Bernhoft og Paal Mork (begge valgt til 2012)

Valgkomiteen foreslo gjenvalg av styremedlemmene Eva Johansen og Daniela Büchten og varamedlem Stein Adler Bernhoft, og innvalg av nytt styremedlem Paal Mork og nytt varamedlem Mari Saugestad Mathiesen.

Årsmøtet ga sin tilslutning til valgkomiteens forslag. Etter årsmøte og konstituering består styret 2012–2013 av:

Leder: Leif Pareli (valgt til 2013)

Sekretær: Paal Mork (til 2014)

Kasserer: Eva Johansen (til 2014)

Styremedlemmer: Hans Philip Einarsen (til 2013) og Daniela Büchten (til 2014)

Varamedlemmer: Stein Adler Bernhoft og Mari S. Mathiesen (begge valgt til 2013)

Styret har i 2012 hatt fire møter, og har behandlet 41 saksnummer. Det har i tillegg vært hyppig kontakt pr. e-post og telefon, og enkelte saker er av tidshensyn blitt avgjort ved e-postrunder mellom styremøtene.

ARBEIDSMÅL 2012 – 2013

Arbeidet bygger på hovedorganisasjonen ICOMs mål og strategiske planer for 2008 – 2010 og 2011 – 2013. Som en del av International Council of Museums skal Norsk ICOM:

1. Opprettholde og videreutvikle ICOM som en sterk aktør i museums Norge, gjennom å:

- Øke medlemstallet i Norsk ICOM.
- Bidra aktivt til at ICOMs museumsetiske regelverk blir kjent og praktisert i hele det norske museumslandskapet.
- Styrke samarbeidet med Norges Museumsforbund og andre aktører innenfor museumsområdet.
- Representere museums Norge gjennom deltagelse i ICOMs sentrale komiteer og råd, de internasjonale komiteer og andre fora innen ICOM.
- Styrke det nordiske samarbeidet gjennom ICOM Nord.
- Arbeide for åpenhet og medlemsdemokrati i ICOM innad og utad.

2. Medvirke til å øke forståelsen for kultur- og naturarvens betydning, gjennom å:

- Virke for nytenkende, inkluderende og samtidsrelatert museumsvirksomhet, og i samarbeid med andre beslektede organisasjoner å spre kunnskap om museenes samfunnsrolle og ansvar.
- Arbeide for å styrke nasjonalkomiteen for Blue Shield.
- Samarbeide med andre beslektede organisasjoner i arbeidet for at internasjonale konvensjoner knyttet til beskyttelse av museer og kulturminner blir respektert i krigs- og katastrofesituasjoner.
- Arbeide for å motvirke ulovlig handel av kulturminner.

3. Medvirke til kompetanse- og kvalitetsutvikling innen museumsområdet, gjennom å:

- Tilby fri entré til museene gjennom ICOM-kortet.
- Oppmuntre til engasjement i ICOMs internasjonale komiteer og konferanser.
- Formidle reisestøtte til ICOMs internasjonale konferanser.
- Fremme kjennskapen til ICOMs museumsetiske regelverk.

RESULTAT

1 Medlemmer

Ved årets begynnelse hadde Norsk ICOM 582 medlemmer. Dette var ved årets utgang økt til 597.

Medlemmene ved årets utgang fordelte seg slik:

Personlige medlemmer	454
Seniormedlemmer	72
Studentmedlemmer	6

Kontingentsatsene for 2012 var

Personlig medlem	kr. 675
Seniormedlem	kr. 450
Studentmedlem	kr. 475
Institusjonsmedlemmer:	
Med budsjett opp til kr. 8 mill.:	kr. 4800, 5 kort
Med budsjett fra 8 til 40 mill.:	kr. 6000, 6 kort
Med budsjett fra 40 til 80 mill.:	kr. 7000, 7 kort
Med budsjett over 80 mill.:	kr. 8400, 8 kort

2 Faglige reiser

20 medlemmer søkte og fikk innvilget reisestøtte. En meldte avbud, og det ble dermed utbetalt reisestøtte til 19 deltakere. Følgende fikk utbetalt reisestøtte:

Stein A. Bernhoft, ICAMT, Madrid	Paal Mork, MPR, Palermo
Inger Marie Bø, MPR, Palermo	Anette Maartmann-Moe, MPR, Palermo
Karstein Dalaker, ICMS, Tbilisi	Tone Olstad, CC, Glasgow
Kathrine Daniloff, MPR, Palermo	Leif Pareli, ICME, Namibia
Grete Holmboe, ICR, Serbia	Per Bjørn Rekdal, ICME, Namibia
Roy Høibo, ICR, Serbia	Gerd Rosander, ICLM, Oslo (kun deltakeravgift)
Friederike Kunze, CC, Offenbach	Ellen Semb, MPR, Palermo
Eva Mæhre Lauritzen, CECA, Jerevan	Anne Kari Skår, CECA, Jerevan
Tor Marschheuser, ICMS, Tbilisi	Josephine Østern, MPR, Palermo
Mette Møller Mork, MPR, Palermo	

Det ble utbetalt til sammen kr. 102 300.- i reisestøtte til de faglige reisene.

Betingelsen for reisestøtte er at man etterpå skriver en kort artikkel (tidligere kalt reiserapport) med faglig innhold fra konferansen. Denne blir som hovedregel etter styrets godkjenning lagt ut på Norsk ICOMs hjemmesider. Kvaliteten på disse tekstene har tidligere vært svært varierende, og styret har flere ganger diskutert, og gjort vedtak, med sikte på å stimulere en heving av nivået. Styret vurderer at kvaliteten i det store og hele er blitt bedre, men vil fortsette arbeidet for ytterligere forbedring.

3 Internasjonale reiser

Det er som vanlig gitt reisestøtte for medlemmer av Norsk ICOM med tillitsverv i sentrale organer eller som president i en internasjonal komite (og dermed møteplikt ved Advisory/generalforsamling). Følgende har hatt slik støtte: Knut Wik og Jon Reitan. Leif Pareli deltok i ett møte i DRTF; dette var lagt i tilknytning til møte i Advisory og generalforsamling og medførte derfor ikke egen reise.

4 Internasjonalt komitearbeid

En rekke medlemmer av Norsk ICOM hadde i 2012 verv i sentrale organer av ICOM og i de internasjonale fagkomiteer:

Knut Wik, museumskonsulent i Sør-Trøndelag fylkeskommune, var president for ICOMs Advisory Committee 2007 – 2010 og ble i Shanghai gjenvalgt for en ny treårsperiode 2010-2013. I dette vervet har han også deltatt *ex officio* i Executive Council.

Leif Pareli, Norsk Folkemuseum, er medlem av ICOMs Disaster Relief Task Force (gjenoppnevnt 2011).

Jon Reitan, Falstadsenteret, overtok fra 1.1.2012 som president i IC-MEMO.

Stein Adler Bernhoft, Trøndelag Folkemuseum, er styremedlem i ICAMT (gjenvalgt i Shanghai)

Tone C. S. Karlgård, Kulturhistorisk museum, er styremedlem i ICME (gjenvalgt i Shanghai)

Ellen Semb, Kulturhistorisk museum, er styremedlem i MPR (innvalgt i Shanghai)

Rune Holbek, Vest-Agder fylkeskommune, er kasserer i ICR (innvalgt i Shanghai)

Fredrikke Hegnar von Ubisch, Asker Museum, er sekretær i ICLM (gjenvalgt i Shanghai)

Ellen Lerberg, Nasjonalmuseet, er styremedlem i ICFA (innvalgt i Shanghai)

Ingebjørg Ydstie, Munch-museet, er styremedlem i ICFA (innvalgt i Shanghai)

5 ICOM Nord

Dette årlige kontaktmøtet mellom de nordiske landenes ICOM-komiteer ble i 2012 holdt i Esbo/Helsingfors, i regi av Finsk ICOM, i dagene 11. – 12. mai. Norsk ICOM var på møtet representert ved leder Leif Pareli og sekretær Tone Karlgård; dessuten deltok Knut Wik i egenskap av leder for ICOM Advisory. Møtet utvekslet informasjon om virksomheten i de enkelte land og diskuterte saker av felles interesser i hovedorganisasjonen, spesielt angående forholdet til Paris, og forberedelser til generalforsamling og advisory i Paris.

6 ICOMs generalforsamling og Advisory-møte

Disse møtene ble holdt i Paris i juni, som vanlig i de år der det ikke er generalkonferanse. Styreleder Leif Pareli og fung. sekretær Paal Mork representerte Norsk ICOM. I Advisory ble det, ut fra diskusjonene under ICOM Nord, foreslått at opplegget for direktebetaling av kontingent til Paris må sendes ut på høring i nasjonalkomiteene før det tas noen beslutning. Dette fikk allmenn tilslutning.

7 Kontakt med Paris

Kontakt og samarbeid med ICOMs hovedsekretariat i Paris er en viktig del av arbeidet i Norsk ICOM, og ivaretas dels av styret, dels av kontorsekretæren i Ullevålsveien. De løpende saker gjelder blant annet godkjenning av nye medlemmer, utstedelse av medlemskort, erstatning av tapte kort, og selvsagt innbetaling av kontingenten fra medlemmene, som for størstedelens vedkommende går til organisasjonen sentralt. De senere år har det også kommet stadig flere forespørsler med skjemaer som skal utfylles, for at sekretariatet skal kunne samle informasjon om virksomheten i de enkelte nasjonalkomiteene. Det å fremskaffe den etterspurte informasjon om medlemmer, økonomi, aktiviteter, planer, prognoser osv. er etter hvert ganske arbeidskrevende, tatt i betraktning at styret arbeider utelukkende på frivillig basis, og kontorhjelpen i Ullevålsveien er begrenset til vel et månedsverk i året. Dette er forhold som styret vil måtte vie mer oppmerksomhet i kommende år.

8 Nominasjon til Executive Council

Kort før årets slutt ble det avklart at Knut Wik ville stille som kandidat til ICOMs Executive Council 2013 – 2016, som skal velges under generalkonferansen i Rio de Janeiro i august 2013. Ifølge statuttene må en kandidat nomineres av sin nasjonalkomite (eller en internasjonal komite) og Norsk ICOM innsendte nominasjonen før fristen 31. desember. Knut Wik har i flere år deltatt i Executive Council i egenskap av å være leder for ICOMs Advisory Committee (2007 – 2013) og har dermed et bredt erfaringsgrunnlag for å gjøre en god innsats i organisasjonen videre.

9 Etikk

Etiske spørsmål i museumsarbeidet har fortsatt å være et sentralt tema for Norsk ICOM i 2012. Under fagmøtet 2011, som dreide seg om etikk, var det blant annet fremhevet at ICOMs etiske regelverk er svakt utviklet i spørsmål som gjelder samtidsdokumentasjon og ivaretagelse av informanternes integritet i slikt arbeid. Styret besluttet i etterkant å gå videre med denne siden ved etikktemaet, og foretok høsten 2012 en studiereise til Belgia for å sette seg inn i hvordan informantintegritet ble ivare tatt ved museer som arbeider med samtidstemaer der. Reisen ble foretatt i dagene 31.10 – 2.11 og omfattet besøk ved museer i Gent og Brussel, og møte med representant for Belgisk ICOM. Erfaringene vil bli videreført i en rapport.

10 Kulturkortstokk

Norsk ICOM har i flere år samarbeidet med bl.a. ABM/Kulturrådet, Riksantikvaren, Blue Shield, politiet og tollvesenet om en informasjonsstand på Reiselivsmessen om ulovlig handel med kulturarv. I 2012 ble dette samarbeidet videreført og utvidet med deltakelse også av Forsvarets Høyskole, i et prosjekt om å produsere en kortstokk med bilder og tekster om ulike typer kulturarv og hvordan disse kan beskyttes mot plyndring og ødeleggelse. Kortstokken er primært beregnet på norske soldater i internasjonal tjeneste, men også turister og allmennheten for øvrig kan ha nytte og glede av informasjonen på kortene. Arbeidet med utforming av tekstene og utvelgelse av bilder foregikk gjennom hele 2012, styreleder Leif Pareli representerte Norsk ICOM i arbeidsgruppen. Ved årets slutt var arbeidet fullført og kortstokken kunne gå i produksjon. Den vil bli distribuert

innenfor Norsk ICOM og norsk museumsvesen forøvrig i løpet av 2013.

11 Blue Shield/ truet kulturarv

Også i 2012 representerte Leif Pareli Norsk ICOM i Den Norske Blue Shield-komiteen, og fungerte som komiteens nestleder. Komiteen har i årets løp tatt opp en rekke saker som gjelder kulturarv truet av krig eller naturkatastrofer. Blue Shield Norge har siden 2008 eget internettdomene, www.blueshield.no, men vil av kapasitetsgrunner inntil videre opprettholde omdirigering derfra til Blue Shields sider på Norsk ICOMs hjemmesider.

12 ICLM 2012 i Oslo

ICOMs internasjonale komite for litterære museer hadde sin årskonferanse i Oslo i juni. Norsk ICOM var ikke formelt involvert i konferansen, men er generelt positiv til at de internasjonale fagkomiteene kommer til Norge, og markerer dette ved et økonomisk bidrag til deres arrangementer. Styreleder Leif Pareli representerte Norsk ICOM under åpningsdagens middag og hilste velkommen fra nasjonalkomiteen.

13 Samarbeid med andre

Norsk ICOM kjøper kontortjenester hos Norges Museumsforbund og samarbeider med dem i forbindelse med arrangering av det nasjonale museumsmøtet.

Norsk ICOM fikk i 2012 som tidligere år økonomisk støtte fra Norsk Kulturråd, og har hatt faglig samarbeid med denne institusjonen.

Gjennom samarbeidet i Blue Shield-komiteen har Norsk ICOM kontakt og samarbeid med søsterorganisasjonene ICOMOS (kulturminner), IFLA (bibliotek) og ICA (arkiv).

Årsmeldingen er vedtatt på styremøte i Norsk ICOM 31.1.2013

Leif Pareli

Paal Mork

Eva Johansen

Hans Philip Einarsen

Daniela Büchten

Stein Adler Bernhoft

Mari S. Mathiesen